

PO SPALIO VĖLIAVA

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATU TARYBOS ORGANAS

Nr. 24 (1765)

1959 m. kovo mėn. 21 d., šeštadienis

Kaina 15 kap.

RAJONO DŽD TARYBOS SESIJA

Ivyko Rokiškio rajono Darbo žmonių deputatų tarybos šeštojo šaukimo pirmoji sesija.

Sesiją atidarė seniausias rajono tarybos deputatas drg. Čelčys. Pirminkaujantis—Moškėnų rinkiminės apygardos Nr. 38 deputatas B. Puluklis pasiūlė sesijai apsvarstyti organizinius klausimus ir 1958 metų rajono bludžeto ivykymo ataskaitą bei 1959 metų rajono bludžeto projektą.

Sesija išrinko rajono DŽDT vykdomajį komitetą, nuolatinę komisijas ir patvirtino rajono vykdomojo komiteto skyrių vedėjus bei valdybų viršininkus.

Pranešimą apie rajono bludžeto ivykymą 1958 metais ir projektą 1959 metams padarė Verksnišionių rinkiminės apygardos Nr. 60 deputatas V. Keršulis.

Sesija vienbalsiai patvirtino ataskaitą apie rajono bludžeto ivykymą 1958 metais ir naujai šiu metų rajono bludžetą.

SPARČIAU RUOŠTIS KUKURŪZU SĒJAI

Štai metais rajono žemdirbių užsibrėžė nupaprastai didžiulės svarbos uždavinį—beveik išvubai išplėsti kukurūzų pasėlių plotus ligiant su praėjusiais metais ir pasėti šios vertinės pašarinės kultūros kiekvienai karvel po 20–25 arus. Šis uždavinys reikalauja labai daug trūko ir paslangų iš kiekvieno kolūkiečio, žemės ūkio specialisto, kolūkio pirminkinės pusės. Ankstyvas šiu metų pavasaris dar labiau spartina vienos sėjos pasiruošimo darbus, todėl jų negalima uždelsti né minutės.

Teisingai elgiasi tie kolūkiai, kurie skuba vežti į žemės plotus, skirtus kukurūzų auginimui, organines ir mineralines trąšas. Štai Ludo Giro vardo žemės ūkio artelė jau baigia patrėpti visus 25 ha. Čia į kiekvieną hektarą tenka po 30–40 tonų organinį trąšą. Gerai šis darbas vyksia M. Melnikaitės vardo, „Pilles“, „Aušros“, „Bendroslės žemės“ ir kituose rajono kolūkiuose. Tačiau visa eilė žemės ūkio artelių valdybų dailesta su organinių trąšų vežimu į laukus. Šioje srityje labai atsilieka „Žvaigždės“, „Ragelių“, „Laimės“ ir kai kurie kitų kolūkiai. Kursių šio žemės ūkito priežastys? Visų pirmo, tai neorganiniuotumas darbe. Kolūklių valdybos nesuteikia reikiamas paramos kukurūzų auginimo grandininkams, neliskiria ju žinion pakankamo kiekio transporto, nenukreipia trąšų vežimui žmonių. Kalp tik dėl tokio valdybos abuojumo iki šio laiko „Gegužės Pirmosios“, „Lenino kelio“, o ypač „Gindvilių“ kolūkis teišvežė vos po keltas dažmatis tonų mėšlo. Negeresnė padėtis minėtose kolūkiuose yra ir su mineralinių trąšų išplėtimu, ju atsigabenimu ir perdaravimu kukurūzų auginimo grandininkų žinion.

Kitas labai svarbus klausimas ruošantis kukurūzų sējim—lai technikos remontas ir jos prietaikymas kvadratiniam-lizdiniam kukurūzų sodinimui būdui. Reikia pasakyti, kad šioje srityje mosų kolūkiai labai daug rimtų priekaištų gali padaryti Rokiškio RTS. Iš jos mechanizatorių pušės nesijaučia sustriūptinimo ir nuoširdaus darbo ruošiantis kukurūzų sējai. Su tokia padėtimi toliau laikstytis negalima. Žymiai išplėtus kukurūzų pasėlių plotus, į pirmą vietą iškyla įvairių darbo procesų mechanizavimo klausimas. Jis išspręsti be tinkamai atremontuotos ir paruoštos technikos bus neįmanoma. Būtina, kad sėjamųjų remontu ir jų pritaikymu kukurūzų sodinimui daugiau rūpintusi ir pačios kolūkijų valdybos. Iš darbų kuo aktyviausiai privalo įsijungti kolūklių mechanizatoriai, kalviai.

Pavasaris šimtamyliais žingsniais ateina pas mus. Reikiai sutikti ji pasiruošus, nes dabar kiekviena valanda lemia ateinančių derlių.

Pas didvyrės tėvus

Rytoj su kanka 15 metų, kai partizanė Marijai Melnikaitėi TSRS Aukščiausiosios Prezidiumo saku suteiktas Tarybų Sąjungos Didvyrio vardas.

Pas didvyrės tėvus, gyvenančius Zarasų mieste Vilniaus gatvėje Nr. 34, laiškėjys kasdien atneša laiškus, kuriuos jiems rašo pažiūstami ir nepažiūstami bičiuliai iš visų mūsų ūkies kampų ir iš užsienio.

Nuotraukos: Antanina ir Juozas Melnikai laiškus.

MŪSŲ RAJONE

Medicinos seserų kursai

Jau šešias mėnesius riuose, kur mokosi slaugyti ligonius, dalyvauja operacijose. Rokiškyje veikia aštuninės medicinos seserų kursai, organizuojami Raudonojo Kryžiaus draugijos. Kursantės čia yra įvairių specjalybų — darbininkės, kolūkietės, tarnautojos, moksleivės.

Dėstytojais pakviesi rajoninės ligoninės gydytojai—atitinkamų srityčių specialistai. Iki šiol kursantės jau išklausė teorinių kursų apie anatomią, higieną, farmakologiją, vidas ligas, chirurgiją ir atliko praktiką ligoninės sky-

po kiekvieno dalyko pravedamos įskaitos, kurias ligi šiol vien geras ir labai geras pažymės lauko Gudelytė, Valečkaitė, Kazlauskaitė, Žukaitė, Pavarotnaitė, Eigminaitė ir kitos. Egzaminai vyks birželio pradžioje, po to juos išlaikiusios absolventės gaus specialistus pažymėjimus, o kai kurios pradės dirbtis sveikatos apsaugos įstaigose.

Tai jau antrėji panašūs kursai Rokiškyje. Pirmosios laidos absolventės jau kelinti metų sėkmingesni dirba medicinos įstaigose.

J. Butėnas

SAULĖ KVIEČIA / LAUKUS!

PAGYVĖJIMAS BRIGADOS LAUKUOSE

Ankstyvo pavasario brigados sėjėjų pasklidaujutė jau įneše pagyvėjimą. „Naujosios Sodybos“ kolakio III Čirpu ir kitus brigados narius, sažiningai atliekančius jiems pagesėjų darbą. Per pirmąją dieną jie dobiliai apsėjo 6 ha plotą.

— Oana miegoti žemos mišku,—pasako brigados vadovas Jukna savo žmonėms. — Reikia pradeti daugia-mečių žolių sėjai. Taip kitos dienos ankstyvą rytą būrys

A. Zibolis

REMONTAS BAIGTAS

Jau anksti rytą „Valstiečio“ kolūkio IV brigados kalvėje pasigirsta skambūs kūjų dužiai.

— Ir ankstyvas gėtas Meilus,—kalba brigados kolūklečiai apie savo kalvę. Pavasarij skuba pasitikti gera paruošės visus padargus.

Darbas, kalp sakoma, tirpę tirpsta kalvė. Mellaus rankose. Taikas,

G. Gegelevičius

J. Jankauskas

1000 TONŲ VIETINIŲ TRĄŠŲ

„Draugystės“ kolūkio žemdirbių per septynmetį grūdinių kultūrų derlingumą pasiryžo padidinti daugiau kalpų kartus. Šiam tikslui jau dabar dedamas tvirtas pamala. Kolūkietės laukų patrešimui kaupia vietines trąšas. Žiemos metu jie išvežė į laukus virš 1000 tonų mėšlo ir durpių. Nemaižai mėšlo bus panaudota kukurūzams, pašarinams kopūstams bei bulvėms, į ha duodant po 30 tonų, o durpių—mėšlo kompostu bus išrešiamos grūdinės kultūros.

Daugiausia organinių trąšų išvežė traktorininkai Garuolis ir Čelkis su DT-54 traktoriais.

Be to, kolūkyje nemaižai durpių iškasta krauklui, kurios vasarą bus džiovinamos.

G. Jankauskas

AUDĖJA — LIAUDIES MENININKĖ

Sunku „Naujosios Sodybos“ kolūkyje būty surasti žmogų, kuris nažinotų šauņiosios audėjos V. Lungienės. Ši kolūkietė vos tik rase laisvą valandą—taip ir sėda prie staklių. Lungienės ši darbą pambgo nuo pat savo jaunystės dienų. Ji niekur šio amato, girdi, nesimokiusi, bet pradėjusi iš savęs. Lungienės audiniai puikiai buvo įvertinti praejusias metais Obeliuose įvykioje liaudies meno parodoje. Jos lankytocių ypač dombosi Lungienės išauštasis rankšluoščiai ir lovatis sėmės su puikiais liaudies raštais.

Myli ir gerbia Lungienę ir visos kolūkio moterys. Ši darbėsi rankų kulkietė savo dideliu patrimoniu pasidalina ir su kitomis kolūkio audėjomis, mylinčiomis liaudies meną.

A. Lapells

Baškirijos ATSR susikūrimo keturiuasdešimtmetis

UFA. Auga ir gražėja Baškirijos miestai ir gyvenvietės. Per paskutiniuosius tręs metus vlen tik valstybės lėšų sąskaita respublikoje pastatyta 1 milijonas 204 tūkstančiai kvadratiniai metrai gyvenamojo ploto. Septynmečio bėgyje planuojama pastatyti 4,3 milijono kvadratiniai metrai gyvenamojo ploto.

Nuotraukos: vlen iš naujų Ufos miesto Ordžonikidžiės rajono gatvių — Pervomaiskaja.

Savo užduotis mes viršysim

Karvį melžėja šiame kolūkyje aš jau dirbu beveik aštuoni metai. Pirmasis metais pradėjusi melžti nuo pavarario, iki metų pabaigos aš iš karvės teprimelžiau po 300 kg pieno. Taigi, matot, kaip mažai. Jau norėjau viską pametus bėgt iš fermos, bet susilaikau: juoksis, sakau, visi iš mano nešekmės.

Toliau dirbdama ferme, pieno pradėjau primelžti vis dauglau. Štai praėjusais metais kiekviena mano melžama karvė jau davė po 1640 kg pieno. Tegu duotą planą ir įvykdžiau, bet rezultatas nesu patenkinta — juk kiliuose kolūkuose, girdėjau, daugiau primelžia. Gai ten karvės geresnės? Man atrodo, kad ir mūsų karvės neblogos, reikia tik jas geriau prižiūrėti. Štai praėjusį pavasarį mūsų grupės 36 karvės 2 mėnesius išbuvo 4 ha ganyklos pločė. Ir kokia ten ganykla — plikas akmenuotas kainas. Čia sunku buvo alkant gyvuliu ir išganyli: bėgdavo jie į kolūkio vasarą ar kolūklečių sklypelius. Tuo tarpu kitoje brigadoje karvį grupė buvo mažesnė, ten gyvuliu buvo gnomi dobillenose. Nežinau, kodėl su ganyklos taip mus nuskriaudė. Tik vėliau gavome kąsnelj dobillenos. Tegu jo neužteko, bet plenas padaugėjo. Žlinoma, pernai ir mes,

melžėjos, ne viską padarėme. Galėjom, pavyzdžiu, karvėms užauginti pašarinė kopūstę ir runkelių.

Tie metalai jau praėjo, todėl dabar reikia žilirėti į priekį. Šiemet mūsų į brigadoje aš karvės meišiu su Janina Lukoševičiūte. Sunkiai ją prikalbėjau, kad eltu dirbtį į fermą. Tai, girdi, skaudesi rankos. O gal ją klek paveikė batatarankų kalbos, kad melžėja, girdi, atsiduodanti silosu ar rūgštū plenu, nors pačios pieną geria apsilaižydamos.

Toliau mano padrašintą ir nuraminta, ji sutiko. Dabar Janina sekasi nebiogai. Mes abi stengsimės, kad kilti uose pieno nuolat būty daugiau. Karvį šerimui pačios auginime pašarinius kopūstus ir runkelius. Todėl nors mes pagal planą šiemet iš karvės turime primelžti po 1850 kg pieno, bet prižadame gauti po 2.000 kg, o gal ir daugiau. Tikiu, kad brigadinkas Lukoševičius, kuris yra neblogas vadovas, padės mumis, parūpins karvėms geras ganyklas. Juk dabar prasidėjo naujas septynmelis, todėl visiems reikia daugiau stengtis.

Aš kviečiu ir kitų rajono kolūkų melžėjas viršytų savo įspareigimus.

G. MILAKNYTĖ
„Lukštų“ kolūkio karvių melžėja

LAISKU

RYŠIŲ SKYRIUS DIRBA BLOGAI

Mūsų mokyklos mokiniai prenumeruoja daug laikraščių ir žurnalų, tačiau Lašų ryšių skyrius nesistengia, kad spauda laiku pasilektų prenumeratorių. Štai metais mokiniai dar negavo „Mokslevlio“ žurnalo Nr. 1 ir Nr. 2, kolūkietis Adomonis Balys nesulaukia savo mėgiamo žurnalo „Pčelvodstvo“ Nr. 2. Pa-

moky. G. Adomonienė

Užmigės sporto kolektyvas

Lentino vardo kolūkyje yra daug jaunimo, kuris labai mėgsta sportą, tačiau salygū tam nėra. Kolūkio sporto kolektyvas veikia popieriuje. Jo pirmininkas dr. Ročiūnas tiki šio laiko nesušaukia atskaitinio susirinkimo, neorganizuoją jokių tre-

niruočių. Net ir esantis kolūkyje mažo kaičių šautuvas dažniausiai naudojamas žvirbliu „medžiokele“.

Laukiamė, keda į tai savo dėmesį atkreips vadovaujantieji sportiniams darbui draugai iš Rokiškio.

I. Vasilijevas

Mumsi RASO

PASĒTA 120 HA DOBILŪ

„Aušros“ kolūkio laukuo- se lau vyksta darbas. Štai į brigadoje kolūkiečiai Sabinas, Strodas ir kiti jau nebe pirmą diena sėja daugiametės žoles. Šluo sėjėjų rankas žino visi: lauke nėrūks točių lopų ar rėžių. Daugiametės žoles sėja ir kitos kolūkio brigados. Pasēta 120 ha dobilū, 7 ha eraičyno.

Kiti kolūkiečiai papildomai mineralinėmis trąšomis tręšia žiemkenčius ir ganykias. Vienam ha duoda ma po 150 kg zuperio. Jau patrėsta 130 ha žiemkenčių ir 40 ha ganyklių.

— Kad tu surūgtum, gal

jau iš paties veinio vestuvių gržta, — apdrėbta purvu persirito per griovi, senovo amžiaus moterėlė.

V. Rimaitis

Kolūkiui — 10 metų

1949 metais Vyželičių, Skemų ir Snieglių kaimų valstiečiai suarėžėliai ir pradėjo pirmajį kolektyvinio gyvenimo pavasari.

Čia neįmanoma net ir trumpai suminėti visatai, ką per savo dešimtį gyvenimo metų atslekę kolūkis. Gyvenvietėje dygsta nauji kolūklečių gyvenamieji namai, kuriuose skamba radijo muzikos garsai, elektrai spindi net gyvulininkystės pastatuose, kuriuos kolūkiečiai pastatė savo jėgomis. Pagaminama vis daugiau pieno, mėsos.

Kolūkiečiai, atšventę savo kolūkio dešimtmjetį, su energija ir pasižymėjimu pasitinka pirmąjį septynmečio pavasari.

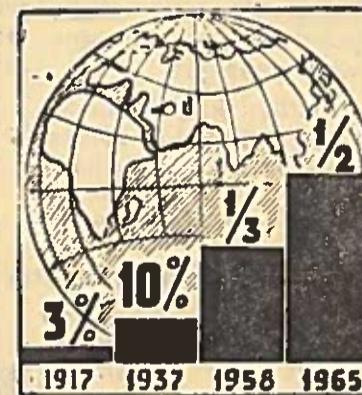
M. Vėjelis

Septynmečio skaičiai ir faktai

ŠUOLIS Į KOMUNIZMĄ

Prieš mus — mūsų planetos, žemės piešinys. Procentais ir trupmenomis pažymėti stulpeliai rodo, kaip vystėsi, augo ir augs socialistinė pramonė viso pasaulyje mastu. Išsigilinkime į šiuos skaičius.

...1917 metai. Dar tik pradėjo

gyvuoti pirmoji pasaulyje socialistinė valsitybė — Tarybų šalis. Pilietinis karas, stipriausiai kapitalistinių valstybių intervencijos, blokados... Dar tik 3 procentus Tarybų valsitybė tegalejo duoti pasaulyje pramonės produkcijos. Kapitalizmo šaukliai pranašavo, kad Tarybų val-

Dar tik pusantrų metų, kaip veikla Vilniaus gražtų gamykla, tačiau ji spėjo pasiekti didelių laimėjimų. Septynmečio laikotarpiu išaugus daugiau kaip penkis kartus, bus pastatyta visa eilė nauju korpusu, administracinis pastatas, klubas, valgykla.

Nuo traukoje eksperimentinio echo darbininkai A. Dainys, A. Guobys ir V. Šaltenis apžiūri gatavą produkciją L. Šalčio (Elta) nuotr.

FELJETONAS

Vieną sekmadienį pavakari, keliu iš Rokiškio Pandėlio link, lyg perkūnija vidurvasari, dardėjo du vėžimai. Vargšai arkliai, nors ir būdami pavarge, bet jausdami ant nugaros lazdos skoni, šuoliuose lėkė pirmyn.

— Kad tu surūgtum, gal jau iš paties veinio vestuvių gržta, — apdrėbta purvu persirito per griovi, senovo amžiaus moterėlė. — Kaip ir dievo nebijo taip vaikytis arklius.

— Tikri bepročiai! — garsi suriko kiek toliai eida vienas vyriškis.

— Trrr... — net atsiguldamas vežime įtempė vadžias „Pilies“ kolūkio traktorininkas Liudas Tūska ir, keleiviu prišartinus, surūmojo: — Ką, ant liežuvio užvažiavome? Štai, kad drošiu stumbine, tai žinosi kur aušint burną.

Žmogus spėjo pasitraukti, o šis karto arkliui ir, ratams taštant į šalis purva, suriko:

— Ne tévo arklys, ne šūnus važinojai...

— Tfū, kvaliys, o aš nebač patingėjės išlipti, — trindamas delnus, sapalijojo kitame vežime sėdėdamas Tūska padėjėjas Titus Vaitkevičius. — Jeigu dar kas taip išdiris, aš parodysiu...

Po keletos serijų keiksmų, kartu su ratu bildėsiu pasigirdo it vilko staigimas. Ol, gėrai, gėrai...

Kiek pavažiavus, Tūskas ausi pasiekė motociklo burzgimą.

— Dabar tai jau atsigriebim, — staiga užsuko arkli skersai kelią ir, prišokęs

Vilniaus gražtų gamykloje

„Ne tévo arklys,

ne šūnus važinojai...

prie motociklisto, suriko:

— Prašau teises!!!

— Nežinau, kas reikalauja? — matydamas vos ant kojų bestovinčius tikrintojus, gausčiojo pečiai Rokiškio MMS darbuotojas S. Olekas.

— Mes! — vienbalsiai koses pro dantis abu.

— Teises turia, bet kol nesužinosiu, kas tikrina, nerodysiu, — tvirtai pasakė S.

Olekas.

— Motociklą atimsimi!

— I miliciją nuvešim!

— Traukdamas į save motociklą, kumščiai grūmojo jie.

— Ko pagaliau norite?

— Nenusileido Olekas.

— Na, ko lauki, Titus, — mirktelėjės kaire akimi, sukomandavo Tūska.

Vaitkevičiui to tik ir reikėjo. Jis tokį traktorių nėškė įsakymą visada vykdo keliu kartus geriau, negu prie traktoriaus. Bet pirmasis smūgis, prieidamas pro šalį, tik kepurę numetė. Vairuotojas, palikęs motociklą, atšoko.

— Šalin chologanai! — netvėrės Olekas pasilenkė pakelti motociklą.

Taisyk Vaitkevičius tvojo kumščių per galvą, o Tūska abiem rankom įsikibū už apykaklės. Parkitusi į purvą kepurę ir sparwydami aplverstą motociklą.

— Šalin chologanai! — netvėrės Olekas pasilenkė pakelti motociklą.

Taisyk Vaitkevičius tvojo kumščių per galvą, o Tūska abiem rankom įsikibū už apykaklės. Parkitusi į purvą keleivį, abu ēmė sparwydinti kojomis.

Sunku pasakyti, kuo viskas būtų baigęsi, jei arkli skersai kelią ir, prišokęs

sis skaičius augo ir niekas negalejo sustabdyti šio augimo: nei hitleriniai barbarai, nei kiti imperialistiniai rykliai.

O štai atejo ir 1958 metai. Tarybų Sąjungai ir kitoms socialistinėms šalims jau tenka daugiau kaip trečdalis pasaulinės pramonės gamybos.

1965-ieji — paskutinieji septynmečio metai pažymėti trupmena „1/2“. Tai reiškia, kad išvykdžius ir viršijus TSRS llaudies ūkio vystymo septynmečio planą, o taip pat sparčią llaudies demokratijos šalių ekonomikos vystymo tempu dėka pasaulinės socialiistinės sistemos šalys 1965 metais gamins daugiau kaip pusę visos pasaullio pramonės produkcijos.

Tai šuolis į komunizmą.

Ar tai nėsias įrodys, šalys, įžengtai socializmo įrenginėmis? Pagal socializmo tiktais keturiais teritoriais dauguma jų buvo atsiliai nominiuoti dėl nebetinkamų, kai daugiau kaip dėl arklių, bet rausius vairo ne ir jis ne tévo.

Tačiau, kaip „energijos“ turi. Todėl iš jie dar išsėjus suspetę parą pavalyti miesto gatves, ūkio valdybaiti arklių, bet rausius vairo ne ir jis ne tévo.

Ne dovanos laikraštis Džornel jog septynmečio gali padėti komunistams šalims džiuli įspūdį, priimti komunistinės Jungtinės beveik nė padaryti.

Ką gali, visiškai sup

LITERATŪRA ir MENAS

EILĖRAŠČIAI TÉVELIS PAVASARI ŽUVO...

*Mens, oš mažytė buvau dar visa,
O jis su pilka miline išlingavo.
Ir lašąk beldamas saké jisai:*

Kovosiu už laimę visų... ir už tavo.

*Praejo pavasarių daugel gražių,
Daug sykų žydejo palaukėj purienos.
Tiklai niekada nešdili iš sirdžių
Krauju iškovotas pavasaris vienas.*

*Tada plūkiau aš viena su mama —
Todeliščes namo nehegržio.*

Ik aš nuo to laiko dabar visada

Didžiausias audras nugalėt pastyržus.

*Nušovė tévelį saistas žiaurus
Tarybinę vėliavą nešant Berlynan.
Todel mes šiandienę prakeklam karus —
Te niekas kovoti prieš mus nemigina!*

MYLIU AŠ TUOS...

*Myliu aš tuos, kurie prie darbo prie statybų.
Kurie į atėti platius kelius nuties.
Myliu aš kurti, budinti taikos sargyboj
Už šventą rytdieną tarybinės šalies.*

*Myliu aš tuos, kurie melsuom padangem
Poet į artoj ariant laukus.*

*Myliu visus, kurie tėvynės švento vardo
Pamint po kojom niekada neduos.*

*Tiesa, myliu tik tuos, kur dirba, stato, kuria,
Kam žemėje ramybė ir taika brangi.
Būt, kuris lyg žturkė į mūs šalti žiūri.
Aš nekenčiu. Tai mano laimės jis vagis.*

ILGESYS

*Jau pradžioje vyšniais, tiek žiedų aplink,
Kažkas širdį spaudžia vakaro sulaukus.
Nepamiršk, bernelti, širdį nuramink
Ir jieš tledei tu į mano plaukus.*

*Aš taučiau vis laukiu neramia širdim,
Nes širdis įsakė man karštai myleti.
Rodos, būtų gera, miela su tavim
Vakare po sodą dvieši vaikinėtai.*

*Tartum baltos snaižės, krūnta jau žledai,
Vakaro šeštai pamisė užtiesia.
Jai ir kas sakyti? Kitą suradai
Aš visuon, bernelt, tauvimi tikėstu!*

Bronius Kubilius

Šiandien sukanca 126 metų
nuo didžiojo rusų kompozitoriaus
M. Musorgskio gimimo dienos.

DAILIOJO SKAITYMO KONKURSAS

Obeliuose įvyko dailiojo skaitymo konkursas S. Nėries 55-oiam ir P. Cvirkos 50-oiam giminimo metinėms pažymėti. Konkursas dalyvavo apie 30 mokaleivių. Geriausiai pasirodė mokaleivai D. Krauskaite, N. Skvarnayčiutė, S. Kruočė, J. Paulauskas ir kiti.

S. Lilepinis

Rokiškyje įvyko dailiojo skaitymo konkursas, skirtas ižymiajų lietuvių rašytojų Salomėjos Nėries ir Petro Cvirkos atminimui.

pagalvotų. Juk tarybinė meninė saviveikla — tai didžiulė auklėjamoji prelemonė. Jos pagababėlė milžiniškus seplynmęčio uždavinus ekonominėje srityje bus žymiai lengviau atlikti. Būtų labai gerai, kad pasiruošimo dalinį šventelį klausimas jau dabar būtų alidžiai išnagrinėtas iš choros, liaudies šokių kolukų valdybų posėkolektyvus. Tam pas mus šiai melais yra jaunimo organizacijų atžymiai geresnės sąlygos. Mes turime daugiau bendromis sutelktinėmis specialistų, turiame ir jégomis bus nesunku pasiekti, kad rajono dalinį šventėje iš tūksčių jaunų krūtinėnų nuskambėtų didžius tarybinės liaudies darbus štovinanti daina.

PO SPALIO VĒLIAVA REDAKCIJA PRATEŠĖ
PRAEITAIS METAIS PASKELBTA

LITERATŪRINIŲ KONKURSA

geriausiam apskrymui, apybraižai, feljetonui ir eilėraščiui parašyti.

Premijos numatomos šių dydžių:

Prazos srityje:	Pozijos srityje:
I-ji premija — 300 rb	I-ji premija — 200 rb
II " — 200 rb	II " — 150 rb
III " — 150 rb	III " — 100 rb

Premijų paskirstymo komisijai bus pateiktai visi literatūriniai kūriniai, atspausdinti rajono laikraštyje arba prisiusti redakcijai iki š. m. liepos 1 d.

Konkurse gali dalyvauti visi rajono gyventojai

PO Spalio vėliava laikraščio redakcija

Lietus nuplovė nuo veido ir dulkes, išašaras. Pasidare lengviau, lyg, galvūs vandenys lašai būtu palietę ir pačią širdį. Juozukas atsistojė ir tiesiai per arimą nuklampojo į rytus.

Dabar, po to, kai įvyko, jis bijo kelio. Jis bėgo nuo jo, nedrįsdamas atsigrežti ir dar kartą pamatyti balsų valžą.

Kelias baugino berniuką. Ir jis nuskubėjo šalin nuo jo. O suplakose vieškelio dulkėse liko gulėti tie, kam juodakryžiai malitvanagiai nutraukė gyvybės stūtą. Jų tarpe liko ir Juozuko motina.

Jis bėgo per pažiliugiusi nuo lietaus arimą, o klaikus valždas vis dar stovėjo akyse: sprogimai, juodi žemės stulpai, staiga išdygę abipus kelio, klaikus sužeistųjų riksmai ir... nebylus, išblyškės, kažkokis svetimas motinos veidas...

Greičiau, greičiau, greičiau... Kuo toliau nuo kelio, nuo šito neįsvengiamio mities kauksmo, kuris štai jau antra savaitė lydejo juos klaikioje pasitraukimo maišatyje.

Išvargės, alkanas, baimės nukamuotas, berniukas pasiekė kažkokį miškelį ir suklupo ant minkšto samanų guolio. Jėgos jis apleido...

Tai buvo stiprus, beveik lygus nualpimui, miegas. Jo nenutraukė netgi stalgia miškelio pakraštyje įsiliepsnojęs mišlis, granatų sprogimai.

Kai Juozukas pabudo, ne paprasta tyla valkšliojo po mišketą. Netgi paukščiai nedrumstė jos tylių žingsnių.

Sunkiai suvokęs, kur esąs, Juozukas leidosi toliau. Jis įėjo tarp medžių, nepastebėdamas jų žaidžių, klupo ant išvartų ir nemačė, kad jos dar visai naujos, garuojančios. Kelio baimė vėl apvaldė berniuką, ir jis spruko nuo jos į miško gillumą.

Bet štai kažkokis pratimas garsas sutrikdė miško tylią. Berniukas krūptelėjo. Šis garsas, taip įprastas ten, kelelyje, kur kasdien mirė žmonės, čia, miško tyloje, buvo tolygus bombos sprogimai. Tai buvo sužeisto žmogaus vaitojimas.

Pirmoji mintis — bėgti! Bėgti, bėgti, bėgti! Kuo toliau nuo kelio, nuo šito klaikaus garso...

O kur bėgti? Kur? Nugalėjės baimę, Juozukas nuo jėgos garso kryptimi. Jam stalgia sugrižo visi aplinkos suvokimo pojūčiai, ir berniukas pritenkė klaikus miško valždas. Tai buvo nebe miškas, o sužalotų, suplėšytų medžių apdegusios liekanos. Gal būt, tai ne žmogus vaitoja, o nualintas, sunkiai sužalotas miškas blaškosi mirties naguose?

Kareivis aukštelininkas gulėjo prie apvirtusio rankinio kulkosvaldžio ir, vos vos judindamas sukepusias lūpas, spraudė pro jas sunkų šakotą žodį: „Gerti“. Grei-

čiau tai buvo ne prašymas, ne išakymas ir ne paliepijas, o skaudi dejonė. Bet berniukas suprato ją, kaip sužiestojo prašymą, ir griebėsi už kišenės. Joje buvo bonka su vandeniu. Dar vadar motina priplėdė ją pakelės šulinę ir idėjo Juozukui į kišenę.

Nuriųjų keliis gurkšnus vandenys, kareivis nurimo. Bet nei ligam. Štai jis atmerkė akis, Jos buvo giedrios, kaip dangus po linksmos lietaus.

— Tu kas? — paklausė kareivis.
— Pabėgėlis, — aš sakė ūs.
— Vokiečių néra?
Juozukas papurtė galvą.
— Gerai, — pasakė kareivis ir užsimerkė.

Nežinomi karo keliai suvedė juos — keturiolikmetį aukštaitį Juozuką ir šaunuoliukulkovaldiniinką Fedią.

E. ULDKUS

Kodel negrižo Fedia? Apsakymas

Fedia tik penkeriais metais buvo vyresnis už Juozuką, bet jis jau buvo kulkosvaldininku ir, kiek galėjo nuvokti Juozukas, paklojo nemačai vokiečių.

Fedia buvo sužeistas į ką ir, be to, pritrenktas sprogiu bangos. Atsipeikėjės ir raukydamasis nuo žaidzos skausmo, jis pirmoje eilėje patikrino savo kulkosvaldžių neigiamą pabardė berniuką, ir jis spruko nuo jos į miško gillumą.

Bet štai kažkokis pratimas garsas sutrikdė miško tylią. Berniukas krūptelėjo. Šis garsas, taip įprastas ten, kelelyje, kur kasdien mirė žmonės, čia, miško tyloje, buvo tolygus bombos sprogimai.

Tai buvo sužeisto žmogaus vaitojimas. Pirmoji mintis — bėgti! Bėgti, bėgti, bėgti! Kuo toliau nuo šito klaikaus garso...

...Kažkas iš tolo merkė Juozukui skatsčia, kaip sau lė, akimis. Jis ištiesė ranką, norėdamas pasiekti tą akį, bet priešai nieku neuziuopė. O akis skilio pusiau ir supyrė į daugybę mažų akyčių, ir tik dabar Juozukas suvokė, kad tai ne akys, o begalės žvaigždžių mirga tamsiae danguje. Prie jo pasilenkė plikai kirpta Fedių galva.

— Atsipeikėjai?

Juozukas pabandė atsikelti, bet tuo metu visos žvaigždės susitelkė į vieną vienėtį ir sunkiu akmeniu užkrīto kūtinių.

Antrą kartą pabudo jis jau švintant. Žvaigždės išblėso, tarsi jas būtų kas visą naktį ploves šarmu. Fedia derinė ramento vietoje dvišaką lazdu. Pastebėjės Juozuko judejimą, jis ant vienos kojos atsokavo prie jo.

— Gulek. Tu susirgai. Aš eilstu vienam.

Juozukas norėjo paklausti, kur jis gaus valstį, jei aplinkui visur fašta, bet sukeps liežuvis nonorejo apsiversti sausoje kalp perdržiuvesi statinė burnoje. Ir jis tylėdamas sekė, kaip Fedia prisiderino dvišaką lazdu, kaip, išsitrukės iš kišenės, patikrino pistoletą.

— Aš tuo grįšiu, — pasakė jis tyliai. — Kartu su saule

pareisu. Čia netoli yra kai- mas, o Jame gyvena geras gydytojas.

Jis pasilenkė prie Juozuko, uždėjo ranką ant jo kakto ir, staigiai atsitiesęs, pasiremdamas lazdu, juokingai nustraksėjo per išvartas... Juozukas pavargo ir užsimerkė, bet ir užsimerkęs jis matė prieš save linksmas, draugiškas Fedios akis, ir Jos švietė jam, karp dvi dižiulės, šviesios žvaigždės.

O pabudusi aušra, kaip rūpestinga uogautoja, jau rankijo į dangaus skiauto biestantinas žvaigždės. Pasikaujant išsrito skaitis, rasa nusipraususi saulė, rūpestingas šeimininkės akimi apžvelgė kiekvieną kūpsteliją. Šyptelėjo nusilpsumas Juozukui ir išsirengė į ilgą sa- vo kelionę.

Fedia negrižo nei su saule, nei tada, kai jis, patisusi po kelionės, nuejo pogulio ki- tame žemės krašte. Naktis pažėrė miške rasa, ir galvūs jos lašai praskaidrino Juozuko ša- monę. Kas atsikito Fedi? Kodėl jis negrižo?

Juozukas apsiverė ant pilvo, išpomis sugraižę nuo žolės kelią rasos lašelius... O gal Fedia tyčia paliko jį vieną šlame miške ir nuskubėjo vytis savui? Juk jis kareivis, jo vieta fronte. Aštri širdgela suspaudė Juozuko krūtinę. Iš akinių pa- bilo ašaros... Ir tuo pat metu jis prisiminė šviesias drau- giškas kario akis. Ne, Fedia negalėjo apgauti...

Jis pabandė atsikelti. Rau- doni ir žali ratilai iššlinėrė į tamso, ēmė suktis pries akis. Juozukas nugynė juos šalin, nusitvėrė rankomis medžio kamiena, atsistojo. Rankos ir kellar virėjo. Galva buvo sunki, lyg švino pripilti. Bet argi tai svarbu? Juk Fedia negrižo. Gal jis tamsoje užsigavo suželstą koją ir guli kur nors ne sa- monės? Jam reikia padėti...

Visą naktį Juozukas šliti- néjo nuo medžio prie me- džio, nuo išvartos prie iš- vartos. Galva flė, kaip gir- nos. O kojos buvo nepaklus- nios, it vatos prikimstos. Bet jis ėjo, nugalėdamas silpnumą. Juk Fedia laukė jo.

Tik apie vidurdienį Juozukas užliko Fedią. Kareivis gulėjo netoli miško, žalioje vejoje, ir jo Saulėje išbluku- si palaidinė ryškiai matėsi žolėje. Dešinėje rankoje Fe- dia tvirtai spaudė pistoletą, o kairioji glaudė prie kruvinos palaidinės nedidelį ry- šulėlių su valstais.

Fedia mirė kaip karys, at- sigrežęs veidu į pries; jo kaktijoje, kur kareiviai nešio- ja raudoną žvaigždę, žiojėjo nedidelę skylutę. Kraujas užlijo šviesias, nespėjusias užsimerkęs Fedios akis. Čia pat metėsi tuščios pistoletės šovinės.

Paminėjo Petrą Cvirką

Rajono darbo žmonės plačiai paminėjo ižy- mijo lietuvių rašytojo Petro Cvirkos 50 tašlas giminimo metines. Šia progą mokyklose, pramonės įmonėse, kolūkuose įvyko vakarai, kurių metu buvo per- skaitytos paskaltos bel- l

